

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 13 KASIM
2023

Ekonomide Son Gelişmeler

6 KASIM | 10 KASIM

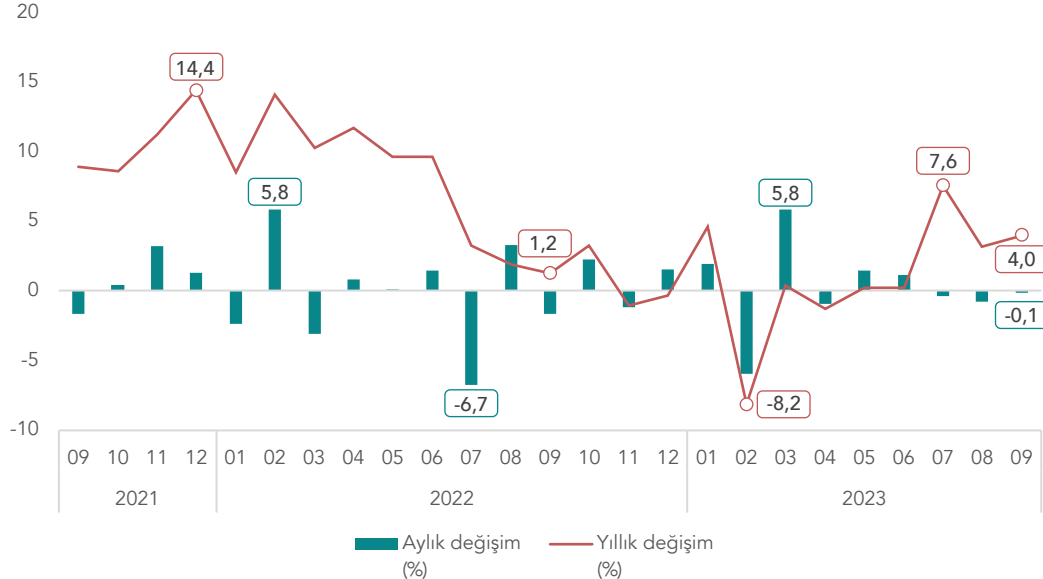
- 3 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
- 4 İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ
- 6 İSO TÜRKİYE İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ
- 7 DÜNYA İMALAT PMI
- 9 DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ
- 11 DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ
- 14 FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ
GETİRİ ORANLARI
- 15 İNŞAAT MALİYET ENDEKSİ
- 16 TÜRKİYE CDS PUANI 2 YILIN
EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE
- 17 G-20 RAPORU: GÜÇLÜ, SÜRDÜRÜLEBİLİR,
DENGELİ VE KAPSAYICI BÜYÜME
- 19 KÜRESEL ENFLASYON

Sanayi Üretim Endeksi

“Sanayi Üretiminde Yıllık %4'lük Artış”

Sanayi üretim endeksinde eylül ayında bir önceki aya göre %0,1 azalış; bir önceki yılın aynı ayına göre ise %4 artış gerçekleşti. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi aylık %1,4, yıllık %9,1 artarken; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksinde aylık %2 azalış, yıllık %4,2 artış kaydedildi. Öte yandan, imalat sanayi sektörü endeksinde aylık değişim yaşanmazken yıllık bazda %3,7 artış gözlemlendi.

Sanayi Üretim Endeksi Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

İşgücü İstatistikleri

“Tek Haneli İşsizlik Serisinde Beşinci Ay”

Eylül ayı Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre 15 yaş ve daha yukarı yaştaki bireylerde işsiz sayısı bir önceki aya göre 46 bin kişi azalarak 3 milyon 168 bin kişi oldu. Son 5 aydır üst üste tek hane ile düşüş trendi yakalayan işsizlik oranı, ağustos ayına göre 0,1 puan azalış kaydederek %9,1 oldu. Bununla birlikte geniş tanımlı işsizlik oranı da işsizlik oranına paralel bir şekilde düşüş kaydederek %21,8 oldu.

İşsizlik oranında tek hane korunmaya devam ederken işgücü piyasasının belirleyicileri olarak kabul edilen istihdam ve işgücüne katılım oranında eylül ayında düşüş gözlemlendi. Buna göre eylül ayında mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak %48,3 oldu. İşgücüne katılım oranı ise bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak %53,2 olarak gerçekleşti. Öte yandan 15-24 yaş arasındaki genç nüfusta da işsizlik oranı ilgili ayda 0,2 puanlık azalış ile %16,7'ye geriledi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Eylül 2023

	Eylül 2023	Bir Önceki Ay	Bir Önceki Aya Göre Fark
(Bin kişi)	Toplam		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65.542	65.494	48
İşgücü	34.854	34.959	-105
İstihdam	31.686	31.745	-59
İşsiz	3.168	3.214	-46
İşgücüne dahil olmayanlar	30.688	30.535	153
%			
İşgücüne katılma oranı	53,2	53,4	-0,2
İstihdam oranı	48,3	48,5	-0,2
İşsizlik oranı	9,1	9,2	-0,1
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	16,7	16,9	-0,2

* Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Kaynak: TÜİK

** Mevsimsel etkilere göre arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

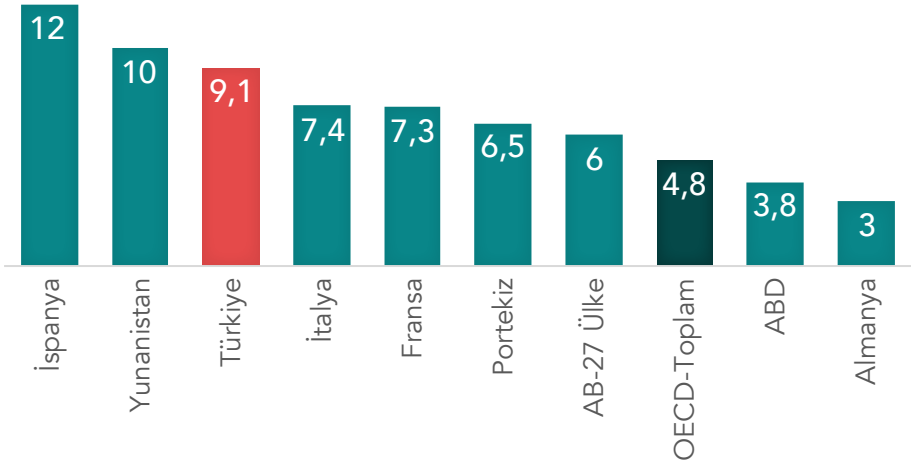
İşgücü İstatistikleri

“Almanya, AB-27 Ülke Grubu Arasında En Düşük İşsizlik Oranına Sahip ”

OECD ülkelerinde işsizlik oranındaki görünüm bir önceki aylara göre paralel seyir göstermeye devam etti. Buna göre AB-27 ülke grubu ve OECD ülkeleri arasında İspanya %12 ile en yüksek işsizliğe sahip ülke olmaya devam ederken Almanya ise %3 oranı ile en düşük işsizlik oranına sahip olan ülke konumunu korumaya devam etti.

Seçili Ülkelerde İşsizlik Oranı (%)

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişilerdir.

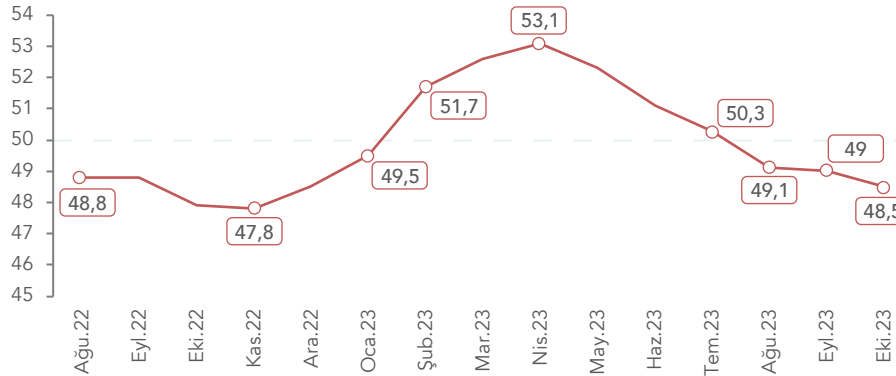
İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi

“İhracat İklimi Endeksi Gerilemeye Devam Ediyor”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekim ayında 48,5 değerine gerileyerek, üst üste üçüncü ay iktisadi canlılık için kabul edilen 50 eşik değerinin altında gerçekleşti. Böylelikle, Türk imalat sanayi ihracatçıları yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla karşı karşıya kalmaya devam etti. Son aylarda olduğu gibi zayıflık büyük ölçüde Avrupa ekonomisindeki ana ihracat pazarlarında gerçekleşen yavaşlamadan kaynaklandı. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisi Avrupa’da bulunmaktadır. Söz konusu pazarlardan biri hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti. Bu durumun tek istisnası ise üretimin değişim göstermediği İspanya oldu. Buna karşın, Türk imalat sanayi ürünlerinin en büyük ikinci ihracat pazarı olan ABD ekim ayında büyümeye gösterdi.

Bir diğer önemli ihracat pazarı olan Rusya’da üretim güçlü bir şekilde artmaya devam ederken, dördüncü çeyreğin başında güçlü performans gösteren diğer pazarlar ise Asya ülkeleri oldu. Hindistan’da büyüme yüksek temposunu korurken Singapur, Endonezya ve Filipinler üretim artışlarıyla öne çıktı. Birleşik Krallık’ta ekonomik aktivite üst üste üçüncü ay azalırken, Almanya’da daralma eğilimi dördüncü aya ulaştı. İtalya ve Fransa’da ise son beş ay boyunca üretim düşüş gösterdi. Talebi olumlu yönde etkileyen pazarların büyük bölümü yine Orta Doğu’da yer aldı. Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), büyümede son dört ayın en yüksek temposuna ulaşarak anket paneli kapsamında en hızlı genişleyen pazar oldu.

Türkiye İmalat İhracat İklimi Endeksi

50,0 eşik düzeyinin üzerinde ölçülen her değer ihracat ikliminde iyileşme olduğunu gösterirken 50,0 eşik düzeyinin altında ölçülen değerler ise bozulmaya işaret etmektedir.

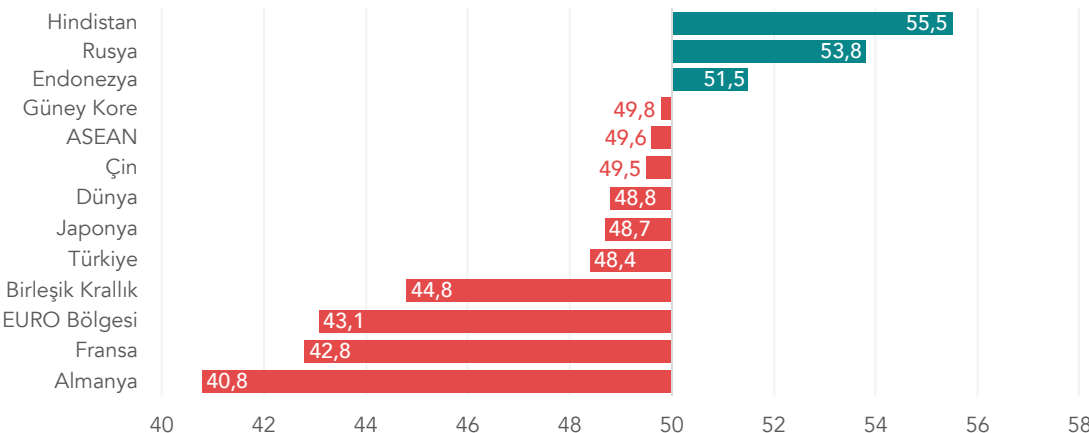
Dünya İmalat PMI

“Ekim ayı Dünya Ortalaması 48,8”

Küresel İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) ekim ayında 0,4 puan düşüşle 48,8'e geriledi. Böylece endeks eylül ayındaki 49,2 seviyesine göre daha da azalış kaydederek sektörün faaliyet koşullarındaki bozulmanın belirginleştiğine işaret etti. Gelişen piyasa ekonomilerinde enflasyonist baskılar gelişmiş ülkelere kıyasla daha yüksek seyretti. Sektör detaylarına bakıldığında, üretimdeki düşüş yatırım malları ve ara mallarda gerçekleşirken tüketim malı imalatında son 5 ayın en hızlı artışı yaşandı.

Euro Bölgesi İmalat PMI aylık 0,3 puan düşüşle 43,1'e gerileyerek faaliyet koşullarındaki bozulmanın derinleştiğine işaret etti. Almanya ve Avusturya yine en hızlı küçülen ülkeler oldu. Fransa'da yaklaşık son 3,5 yılın en sert bozulması yaşanırken İtalya, İspanya ve İrlanda'da daralma belirginleşti. Birleşik Krallık'ta imalat sektörü dördüncü çeyreğe de zayıf koşullarda başladı. Polonya ve Çekya ise PMI değerlerindeki hafif artışa rağmen daralma bölgesinde kalmaya devam etti.

Seçilmiş Ülkeler İmalat PMI, Ekim 2023

50,0 eşik düzeyinin üzerinde ölçülen her değer ihracat ikliminde iyileşme olduğunu gösterirken 50,0 eşik düzeyinin altında ölçülen değerler ise bozulmaya işaret etmektedir.

Dünya İmalat PMI

“Ekim ayı Dünya Ortalaması 48,8 ”

Çin’de İmalat PMI değeri 49,5’e gerileyerek daralma bölgesine kaldı. Dünyada en yüksek İmalat PMI 55,5 ile yine Hindistan’da ölçüldü. Öte yandan, Hindistan’da büyüme devam etse de eylül ayına kıyasla ivme kaybetti. Rusya’da iç talebin daha hızlı artması büyümeyi desteklerken, enflasyonist baskılar devam etti. Avustralya’da yeni siparişlerde pandemi sonrası en sert düşüş kaydedildi. ASEAN bölgesinde İmalat PMI üst üste ikinci ayda da daralma bölgesinde kaldı. ABD’de imalatçıların faaliyet koşullarında 5 aylık bozulma eğiliminin ardından üretimlerinde artış gerçekleşti. Kanada’da İmalat PMI değeri hafif artmasına rağmen üretim ve yeni siparişler düşmeye devam etti. Meksika’da İmalat PMI değeri 2,3 puan artışla 52,1’e yükselerek siparişlerde en hızlı artış yaşandı.

Seçilmiş Ülkeler İmalat PMI, Eylül-Ekim 2023

	Eylül 2023	Ekim 2023	Değişim
Hindistan	57,5	55,5	2
Rusya	54,5	53,8	0,7
Çin	50,6	49,5	1,1
Türkiye	49,6	48,4	1,2
Japonya	48,5	48,7	-0,2
Güney Kore	49,9	49,8	0,1
Endonezya	52,3	51,5	0,8
ABD	49,8	50	-0,2
Birleşik Krallık	44,3	44,8	-0,5
Fransa	44,2	42,8	1,4
Almanya	39,6	40,8	-1,2
Euro Bölgesi	43,4	43,1	0,3
ASEAN	49,6	49,6	0
Dünya	49,2	48,8	0,4

Dış Ticaret İstatistikleri

“İhracatta %7,4; İthalatta %1,3 Oranında Artış Gerçekleşti”

Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre ihracat %7,4 oranında artışla 22 milyar 873 milyon dolar; ithalat %1,3 oranında artışla 29 milyar 594 milyon dolar oldu. Dış ticaret açığı ise bir önceki yıla göre %15 gerileyerek 6,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ocak-Ekim döneminde ihracat %0,3 oranında artışla 210 milyar 77 milyon dolar; ithalat %1,2 oranında artışla 304 milyar 27 milyon dolar olarak kaydedildi. Aynı dönemde ihracatın önemli fasıllarına bakıldığında, motorlu kara taşıtlarında %17,8; kazan ve makine ihracatında %14,1; elektrikli makine ve cihaz ihracatında %15,5 oranında artış gerçekleşti.

Geniş ekonomik grupların sınıflamasına göre en çok ihracat 11 milyar 717 milyon dolarla “Ham madde (Ara malları)” grubunda yapılırken bu grubu sırasıyla 8 milyar 62 milyon dolarla “Tüketim Malları” ve 2 milyar 908 milyon dolarla “Yatırım (Sermaye) Malları” takip etti. En çok ithalat yapılan gruplar ise 20 milyar 246 milyon dolarla “Ham madde (Ara malları)”; 4 milyar 731 milyon dolarla “Tüketim Malları” ve 4 milyar 603 milyon dolarla “Yatırım (Sermaye) Malları” oldu. Sektörlere göre ihracatın paylarına bakıldığında, %93,4 ile İmalat Sanayi ilk sırada yer aldı. Ardından bu sırayı %4,6 ile Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık; %1,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri takip etti.

Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
Ekim	2022	21.301	29.202	50.503	-7.902	72,9
	2023	22.873	29.594	52.468	-6.721	77,3
	Değişim %	7,4	1,3	3,9	-14,9	
Ocak-Ekim	2022	209.400	300.444	509.844	-91.044	69,7
	2023	210.077	304.027	514.104	-93.949	69,1
	Değişim %	0,3	1,2	0,8	3,2	
Son 12 Ay Yıllıklandırılmış	11.2021-10.2022	253.089	356.412	609.501	-103.323	71,0
	11.2022-10.2023	254.848	367.293	622.141	-112.445	69,4
	Değişim %	0,7	3,1	2,1	8,8	

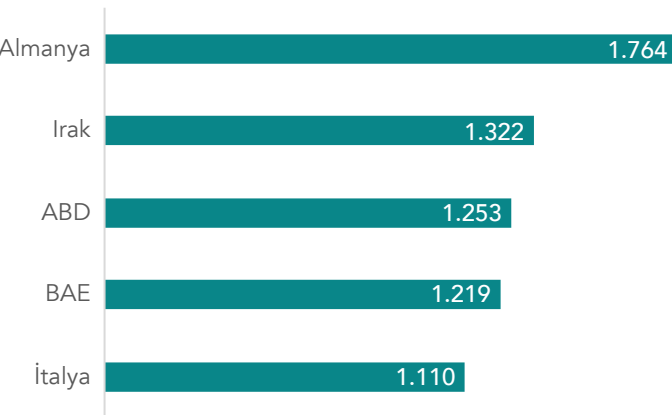
Dış Ticaret İstatistikleri

“İhracatta Almanya; İthalatta Çin İlk Sırada”

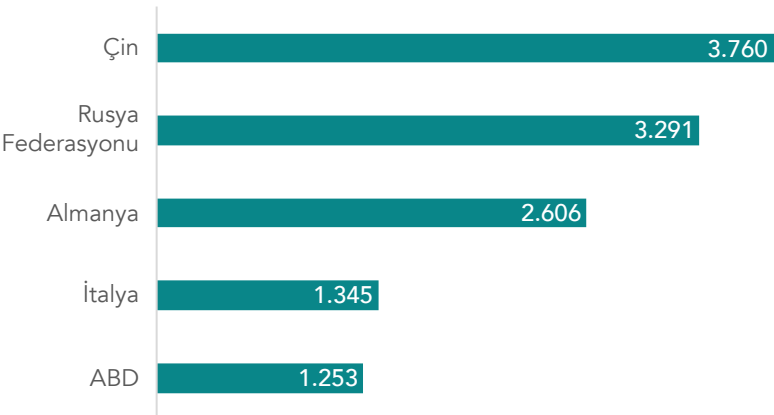
Ekim ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1 milyar 764 milyon dolar ile Almanya oldu. Ardından bu sırayı 1 milyar 322 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 253 milyon dolar ile ABD takip etti. En fazla ithalat yapılan ülkeler ise sırasıyla 3 milyar 760 milyon dolar ile Çin, 3 milyar 291 milyon dolar ile Rusya Federasyonu ve 2 milyar 606 milyon dolar ile Almanya oldu. İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı %47,1; toplam ithalat içerisindeki payı ise %58,5 olarak gerçekleşti.

En fazla ihracat yapılan ülke grupları sırasıyla 8 milyar 753 milyon dolar ile Avrupa Birliği (AB-27); 4 milyar 602 milyon dolar ile Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri ve 3 milyar 401 milyon dolar ile Diğer Avrupa Ülkeleri oldu. En fazla ithalat yapılan ülke grupları ise 9 milyar 315 milyon dolar ile Avrupa Birliği (AB-27); 7 milyar 804 milyon dolar ile Asya Ülkeleri ve 5 milyar 514 milyon dolar ile Diğer Avrupa Ülkeleri olarak kaydedildi.

İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Ekim 2023)

İthalat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Ekim 2023)

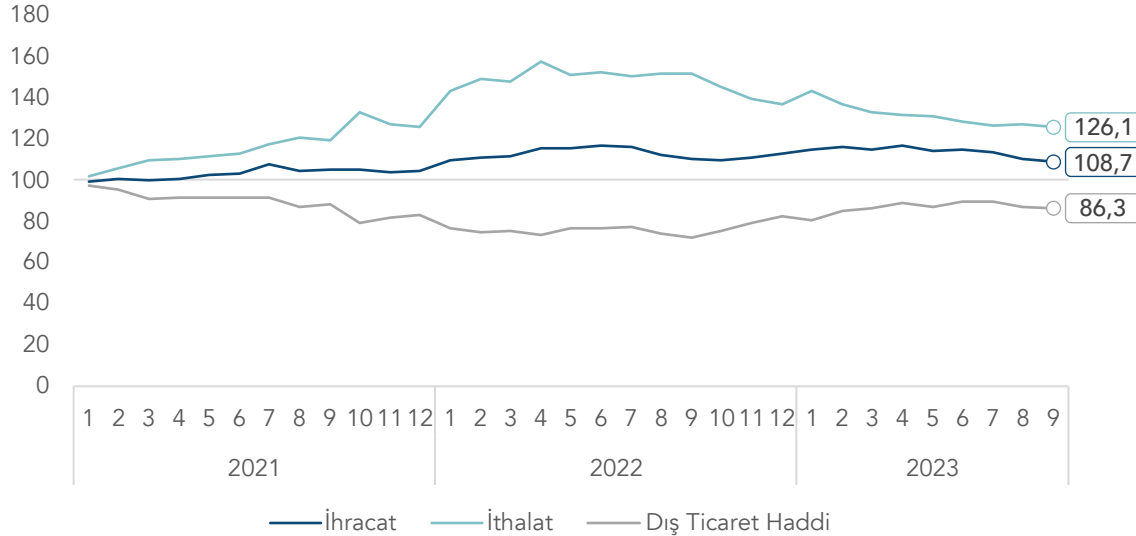

Dış Ticaret Endeksleri

“Dış Ticaret Haddi 14 Puan Artış Göstererek 86,3 Oldu”

Eylül ayı dış ticaret endekslerine göre ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %1,2; ithalat birim değer endeksi ise %17,1 oranında azalış gösterdi. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi 2022 yılı eylül ayında 72,3 iken 2023 yılı eylül ayında 14 puan artarak 86,3 oldu.

Dış Ticaret Haddi ve Birim Değer Endeksleri

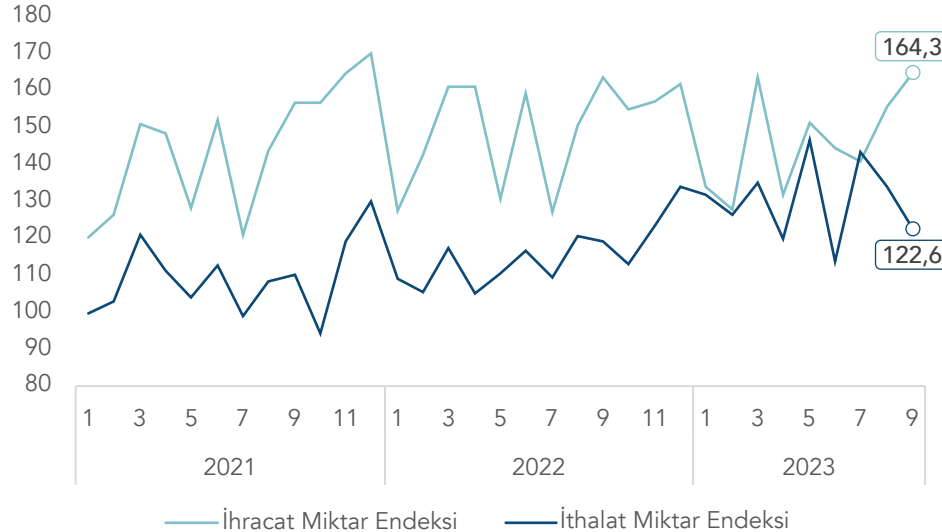

Dış Ticaret Endeksleri

“İmalat Sanayi İhracat Birim Değer Endeksinde %0,3 Artış Gerçekleşti”

İhracat birim değer endeksinde bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %0,7; ham maddelerde (yakıt hariç) %12,4; yakıtlarda %11,2 azalış gerçekleşirken imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %0,3 artış oldu. İthalat birim değer endeksinde ise gıda, içecek ve tütünde %8,4; ham maddelerde (yakıt hariç) %18; yakıtlarda %43,4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %5,6 azalış gerçekleşti.

Miktar Endeksleri

Dış Ticaret Endeksleri

“İhracat Miktar Endeksi %0,7 Arttı”

Eylül ayı miktar endekslerindeki değişimlere bakıldığında, ihracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,7; ithalat miktar endeksi ise %3,1 oranında artış gösterdi. İhracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %6,6; yakıtlarda %13,5; ham maddelerde (yakıt hariç) %14,1 oranında artış görülürken imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4,2 oranında azalış görüldü. İthalat miktar endeksi gıda, içecek ve tütünde %11,2; ham maddelerde (yakıt hariç) %15,4 oranında azalış görülürken yakıtlarda %12,3; imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %7,7 artış gerçekleşti.

Sektörlere Göre Dış Ticaret Endeksleri, Eylül 2023

SEKTÖRLER (ISIC Rev.4)	Eylül			Eylül		
	2022	2023	DEĞİŞİM (%)	2022	2023	DEĞİŞİM (%)
	DEĞER	DEĞER		DEĞER	DEĞER	
İhracat Birim Değer Endeksleri				İthalat Birim Değer Endeksleri		
Toplam	110	108,7	-1,2	152,1	126,1	-17,1
Gıda, içecek ve tütün	95,7	95	-0,7	121,8	111,5	-8,4
Ham maddeler (yakıt hariç)	124,3	108,9	-12,4	153,6	125,9	-18
Yakıtlar	181,8	161,4	-11,2	300,8	170,4	-43,4
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	107,7	108	0,3	115,8	109,3	-5,6
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	139,3	161,2	15,7	162,2	181,7	12,1
İhracat Miktar Endeksleri				İthalat Miktar Endeksleri		
Toplam	163,2	164,3	0,7	118,9	122,6	3,1
Gıda, içecek ve tütün	166,6	177,6	6,6	154,8	137,4	-11,2
Ham maddeler (yakıt hariç)	159,3	181,8	14,1	116	98,2	-15,4
Yakıtlar	221,7	251,7	13,5	91,4	102,6	12,3
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	169,1	162	-4,2	119,5	128,7	7,7
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	18	57,4	219,5	555,4	342,9	-38,3

Kaynak: TÜİK

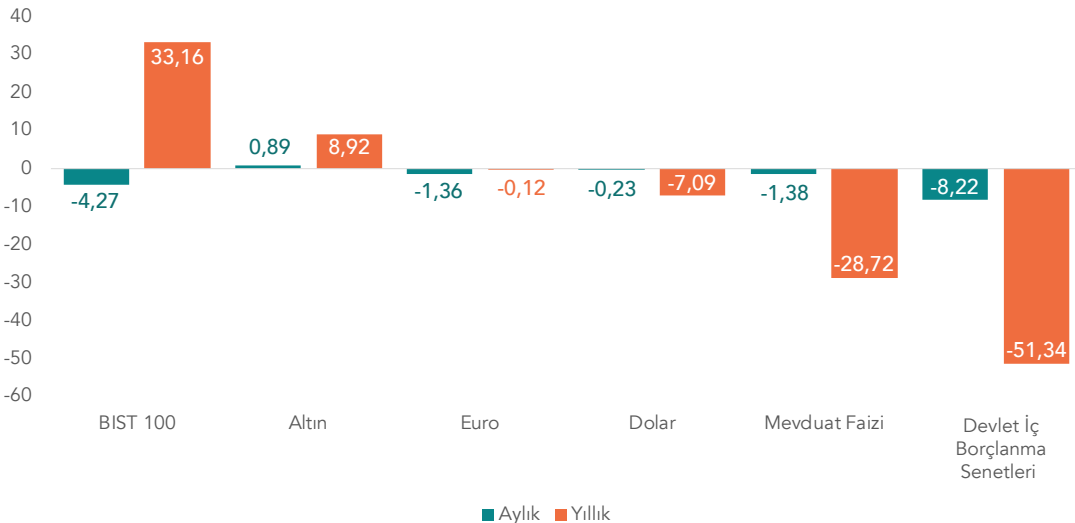
Finansal Yatırım Araçlarının Getiri Oranları

“BIST100 Endeksinde Yıllık %33,16 Oranında Getiri”

Aylık en yüksek reel getiri TÜFE ile indirildiğinde, %0,89 oranıyla külçe altında gerçekleşirken devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) %8,22 oranıyla yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları incelendiğinde, BIST 100 endeksi %33,16 oranıyla yatırımcısına en yüksek getiri sağlarken DİBS %51,34 oranında kaybettirdi.

Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları (% , TÜFE ile İndirgenmiş)

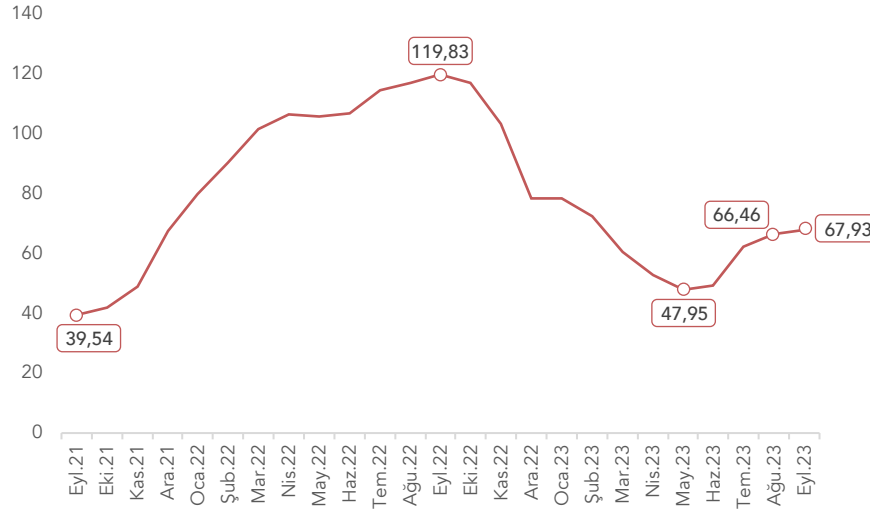

İnşaat Maliyet Endeksi

“İnşaat Maliyet Endeksinde Yıllık %67,93'lük Artış”

İnşaat maliyet endeksi eylül ayında bir önceki aya göre %2,46; bir önceki yılın aynı ayına göre %67,93 artış gösterdi. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, malzeme fiyatlarındaki değişimleri yansıtan malzeme endeksinde bir önceki aya göre %3,39, bir önceki yılın aynı ayına göre %54,15 oranında artış kaydedildi. İşçilik maliyetlerini yansıtan işçilik endeksinde ise bir önceki aya göre %0,30, bir önceki yılın aynı ayına göre %114,05 oranında artış gerçekleşti.

İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

Türkiye CDS Puanı 2 Yılın En Düşük Seviyesinde

“Türkiye’nin 5 Yıllık Kredi Risk Primi 367,52 Baz Puan Seviyesini Gördü”

Türkiye’nin 5 yıllık kredi risk primi (CDS), Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce 700 baz puanın üzerinde seyretmekteydi. Türkiye’nin 5 yıllık kredi risk birimi (CDS), Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi 600 baz puanı aştıktan sonra seçim belirsizliğinin ortadan kalkması ve ekonomi politikalarının netleşmesi ile birlikte düşüşe geçti. Haziran ayı ile birlikte belirgin bir düşüş trendine başlayan CDS primi Merkez Bankası’nın son faiz artırımı kararı ile iki yılın en düşük seviyesini gördü ve 367 baz puan seviyesine kadar çekildi.

Ülke risk primi de olarak bilinen Kredi Temerrüt Takasları (CDS), bir ülke tarafından alınan kredinin geri ödenmeme riskini ifade eden bir ekonomik terimdir. Aynı zamanda borcun ödenmeme ihtimaline karşı sigortalama işlemi olarak da tanımlanabilir. Bir ülkenin CDS primlerinin yüksek olması, yatırımcılar gözünde o ülkenin iflas ve finansal kriz riskine daha yüksek olasılıkla maruz kalabileceği anlamına gelebilmektedir. CDS primlerini ülke içi politik ve ekonomik olaylar da etkileyebileceği gibi dış şoklar da bu primler üzerinde etkili olabilmektedir.

Türkiye CDS Puanı, Aylık

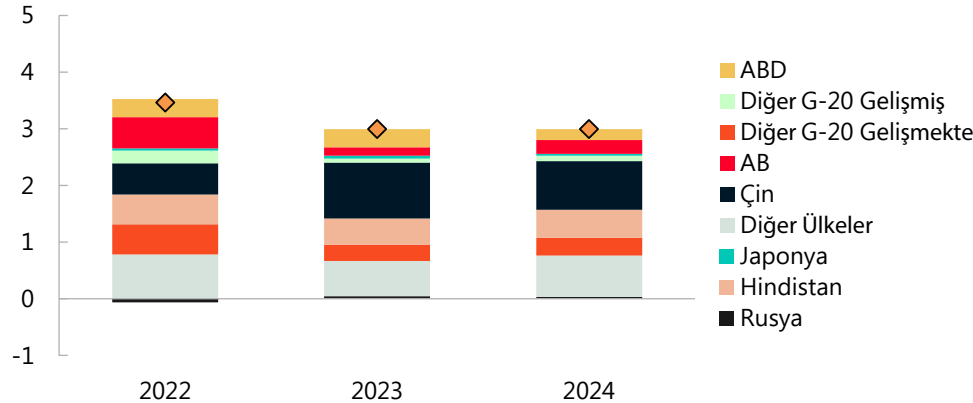
G-20 Raporu: Güçlü, Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme

“Küresel Büyüme Yavaşlıyor”

IMF’in Kasım 2023 raporuna göre, bölgeler arasındaki büyüme farklılıkları nedeniyle küresel büyümenin ivmesi azalıyor. Küresel büyümeyi sıkı makroekonomik politikalar, mali desteğin çekilmesi, yüksek borçların yanı sıra Ukrayna’daki savaş, artan jeoekonomik parçalanma gibi faktörler olumsuz etkiliyor. Aynı zamanda, sıkı para politikası ve düşen emtia fiyatları nedeniyle küresel manşet enflasyon gerilerken, çekirdek enflasyon çoğu ekonomide hedeflenen oranın üzerinde kaldığı görülüyor.

Yaşam maliyeti krizi; gıda ve enerji fiyatlarındaki yavaşlamanın etkisiyle gerilemesine rağmen en yoksul ekonomilerde baskı devam ediyor. Emlak sektörü krizinin sınır ötesi olumsuz etkileri derinleşirse Çin’in büyüme ivmesi daha da zayıflayabilir. Ayrıca, iklim ve jeopolitik şoklar gıda ve enerji fiyatlarında ek artışlara neden olabilir. Rapor, G-20 politika yapımcıları bir yandan büyüme beklentilerini yeniden canlandırmaya çabalarırken bir yandan da enflasyon hedeflerine ulaşmaya odaklanması gerektiğini belirtiyor.

Ülkelerin Küresel Büyümeye Katkısı (%)

G-20 Raporu: Güçlü, Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme

“Küresel Büyümenin 2023’te %3; 2024’te %2,9 Oranına Gerilemesi Tahmin Ediliyor”

Rapora göre, küresel zorlukların çözümü için G-20’deki politika yapımcılarının çok taraflı çabaları gerekiyor. Ayrıca, küresel ekonomiyi tehdit eden ana orta vadeli riskler doğası gereği küreseldir ve bu sorunların işbirlikçi bir şekilde ele alınması gerektiği vurgulanıyor. Bu nedenle rapor, ülkelerin ticari gerilimlerini azaltarak çok taraflı ticaret sistemini güçlendirmelerine ve gıda, enerji güvenliği konularına odaklanması gerektiğine vurgu yapıyor.

Raporda, küresel büyüme 2022 yılında %3,5’ten, 2023 yılında %3’e ve 2024 yılında %2,9’a gerilemesi öngörülüyor. Ekonomik görünüm, büyük ölçüde pandemi sonrası toparlanmanın zayıflığını belirtiyor. Özellikle Avrupa Birliği’nde 2022 yılında %3,6 olan büyümenin bu yıl %0,7’ye düşmesi bekleniyor. Ayrıca Brezilya, Çin ve Rusya dışındaki çoğu G-20’ye üye gelişmekte olan piyasa ekonomilerinin büyümelerinde de yavaşlama öngörülüyor. Ekonomilerdeki üretim hala salgın öncesi tahminlerin önemli ölçüde altında kalıyor.

Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (%)

	Ekim 2023 Projeksiyonlar			Temmuz 2023 Tahminine Göre Sapmalar		
	2023	2024	2028	2023	2024	2028
Türkiye	4,0	3,0	3,2	1,0	0,2	0,0
Çin	5,0	4,2	3,4	-0,2	-0,3	0,0
Rusya	2,2	1,1	0,9	0,7	-0,2	0,2
Hindistan	6,3	6,3	6,3	0,2	0,0	0,3
Brezilya	3,1	1,5	2,0	1,0	0,3	0,0
Almanya	-0,5	0,9	0,9	-0,2	-0,4	0,0
ABD	2,1	1,5	2,1	0,3	0,5	0,0
Japonya	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0
Dünya	3,0	2,9	3,1	0,0	-0,1	0,1
G-20	3,1	2,8	2,9	0,1	0,0	0,1
Yükselen ve Gelişmekte Olan Ekonomiler	4,0	4,0	3,9	0,0	-0,1	0,0

Kaynak: IMF

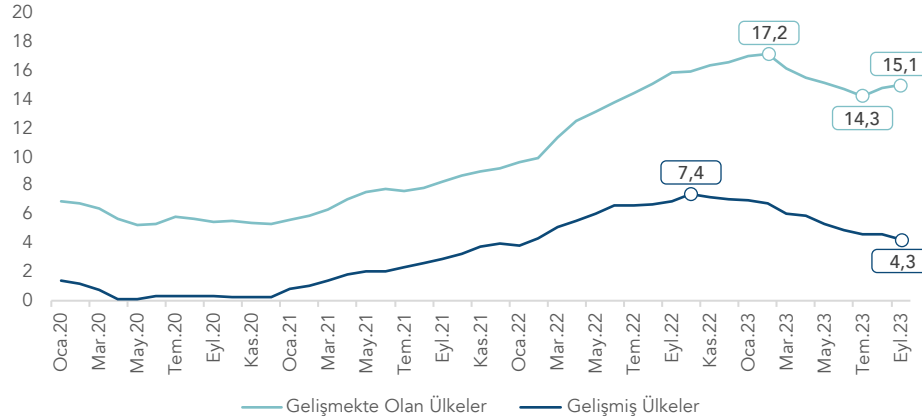
Küresel Enflasyon

“Gelişmekte Olan Ülkelerde Enflasyon Son Aylarda Tekrar Artma Eğilimine Girdi”

Küresel enflasyon, pandemi döneminde oluşan arz-talep dengesizliği, küresel tedarik zinciri sorunları ve kriz döneminde uygulanan genişletici maliye politikalarıyla nedeniyle 2020 yılının ortalarında artmaya başladı. Pandemi döneminde artan enflasyonla mücadele edilirken meydana gelen Rusya-Ukrayna savaşı ve beraberinde emtia fiyatlarında oluşan belirsizlikler enflasyonla mücadeleyi daha da zorlaştırdı. Böylece enflasyon dünya genelinde 2022 yılının sonlarına kadar artış gösterdi.

Enflasyonla mücadele döneminde Fed, Avrupa Merkez Bankası ve İngiltere gibi diğer gelişmiş ülkelerin merkez bankaları 2022'nin başlarından itibaren istikrarlı bir şekilde sıkı para politikasına sadık kalarak faiz artırmaya devam ettiler. Alınan önlemlerle birlikte gelişmiş ülkelerde enflasyon 2022 yılının son çeyreğinden itibaren kademeli olarak azalmaya başladı. Bu süreçte Rusya, Endonezya ve Filipinler gibi bazı gelişmekte olan ülkeler belirsizlikler nedeniyle faiz artışlarına devam ederken, Brezilya ve Polonya gibi bazı ülkeler enflasyonla mücadele sürecinde faizleri düşürmeye başladığı görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde enflasyon önce temmuz ayına kadar kademeli olarak azaldığı ve sonra da tekrar artma eğilimine girdiği görülmektedir. Bu da gelişmekte olan ülkelerde enflasyonla mücadelenin bir süre daha devam edeceğine ve önümüzdeki dönemlerde bu ülkelerde faiz artışlarının devam edeceğinin sinyali vermektedir.

Küresel Enflasyon (Yıllık % Değişim)

Kaynak: OECD

Gelişmekte Olan Ülkeler: Filipinler, Romanya, Rusya, Şili, Kolombiya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Meksika, Polonya, Arjantin, Brezilya, Hindistan, Endonezya, Suudi Arabistan, Güney Afrika

Gelişmiş Ülkeler: Japonya, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Kore, Norveç, İsveç, İsviçre, Birleşik Krallık, ABD

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itokurumsal

www.ito.org.tr